

Konyhai csatározások I.

(EGY) „Kedves Árpád! Az én kérdésem egy újonnan beépített konyhabútorral kapcsolatos, amelyben az asztalosok úgy oldották meg az ajtók beszerelését, hogy a gyárilag legyártott, festett, felületkezelt tölgy frontajtókból (6 ajtónál követték el) 2-2cm-t hosszában levágtak, és kivetőpánt helyett zongoraszánérral szerelték össze, mivel a kivetőpánt "pogácsája" már nem fért el az ajtók önkényesen megcsonkított belső oldalán. Sarokszekrények ajtajairól van szó. A kérdés, hogy gyártástechnológiailag ez megengedett, mármint a gyári ajtók kaszabolása, vagy az elszúrt méretezés helyett illene új ajtókat rendelniük a saját költségükön?”

Az internetes tanácsadás bevonult az életünkbe, lányok-asszonyok kattannak rá munkahelyen, gyerekaltatás közben a női oldalakra, hogy választ kapjanak a pelenkázás, az vegyigyárszagú MLM-kozmetikumok vagy a bútorok kapcsán fölmerülő kérdéseikre.

Egy ilyen felütés nyomán az ember elgondolkodik, aztán utánakérdez, hogy legyen megint min elgondolkodni.

(KETTŐ) A történet a lehető legszokványosabban indul. 2003. nyarán Hegedűs Ferenc és neje, Kata házában áll a váza, és elindulnak konyhát keresni. Egy stúdióban megtetszik egy rusztikolt, világos tömörfrontos összeállítás, amire ajánlatot kérnek. A személyre szabott kivitel 1.150 ezer forintot árba illesztett nem lehet faragni, képbe kerül a tágabb családban már bizonyított

asztalosműhely. Kurucz Jácint és Szopkó Zoltán ajánlata 770 ezer Ft-ot kóstál Csercsics tölgyfrontokkal, ezt Hegedűsék elfogadják és indulhat a munka, hogy befejeződhessen – mikorra is? Elvben az év karácsonyára, de erre ma már mindkét fél másképp emlékszik.

A békés lendülettel indult kapcsolat a napokban ért véget a Siófoki Városi Bíróság másodfokú ítéletével, ami az asztalosokat a bútor elbontására és a kézhezvett pénz visszafizetésére kötelezte.

Hegedűséknek a bevezetőben idézett vágás volt az első, és úgy tűnik, mindmáig legfájóbb pont. A nagyigényességű felületkezeléssel kialakított ajtók éke a lakásnak, és az utólagos vágás még akkor is hagy maga után kívánnivalót, ha elfogadjuk a létjogosultságát – de Hegedűsék nem fogadják el. Szerintük minden gondok alfája, hogy Szopkóék elméretezték a sarokszekrényt, és emiatt nemcsak az ajtókat kellett lenyírni, hanem olyan távtartók is kerültek a korpuszok közé, amire szerintük semmi szükség nincsen. Ez megbontja az ajtók ritmusát, és fölösle-

A kiindulópont. Más.

gesen megmutatja a korpuszélek szükségképpen igénytelenebb textúráját.

A bútort végülis 2004 karácsonya előtt építik be, és ha nincs is készen, azért a gépeket be lehet suppanítani és ha kell, használni. A látvány azonban nem elégti ki Hegedűsék, átbogarásszák a bútort és további hibákat találnak. Ezeket szóvá teszik, majd leírják. Kuruczék vitatkoznak, a megrendelő áll szerződéstől, kéri az eredeti állapot helyreállítását és a kifizetett pénzt. 2005. február 27-iki levelében minderre 4-napos határidőt szab, ellenkező esetben megfeli az összeget. Az így már egymillió követelést Szopkóék elutasítják, a dolog peresül, amely pörben mind első, mind másodfokon a megrendelő kap igazat.

(HÁROM) Az asztalosok hét-nyolc évnyi önálló múlttal és elégedett megrendelőkkel a hátuk mögött a megszokott módon vágtak bele a munkába. Az elmondásuk szerint eredetileg 2003 karácsonyára szóló határidőt végülis ha szűknek is, de teljesíthetőnek ítélték, még ha a frontokat a Csercsics Kft. csak 8 hétre vállalta is. És noha az első előleget október végén fizeti, a megrendelő másképpen emlékszik: „A beépítési határidő eredetileg 2004. tavasza volt, de 2004. májusában megalapodtam az alperesekkel abban, hogy a beszerelés előtt két hónappal értesítem őket arról, hogy a gyártást megkezdhetik, és így került meghatározásra a 2004. de-

A megrendelő.

Elővárosi családi ház a ma dívó pasztellszínekben. Vannak még rajta tennivalók, de már belakták. A férfi tizenkétórás, nem tud időt szakítani az interjúra. Csinos, ápolt asszony fogad és vezet be a bejárattól némi zegzuggal elválasztott, szinte teljesen egy térbe folgalt földszinti részbe, ahol a nappalikonyha is helyet kapott. Halkan, egybefüggően mondja a történetet. Az ő történetüket. Aminek fontos része, hogy az ő családjukban hagyománya van a kézművességnek. Kicsilánykora óta hozzá van szokva a kézi munka apró részletekig menően szép kidolgozásához. Ez az élménye sérült most a konyhabútoron.

A férjjel csak írásban találkozunk. Levélben csakúgy, mint a hivatalos iratokban lendületesen, helyenként szarkasztikus fölénytel fogalmaz. Vízmértékkel a kezében végig a beépítés körül el tudjuk képzelni, ahogy szép csöndben agyára megy a kivitelezőknek. Ugyanakkor a problémákat gyorsan üstökön ragadja, és lényeglátásával az amúgy fölkészült és óvatos igazságügyi szakértőt is meg tudja szorítani.

A kivitelező.

A községet átszelő forgalmas főúttól két-három saroknyira erőteljes színekben megfogalmazott, majdnem kész ház, vele szemben garázsából kiképzett, elhanyagolt üzlet „Bútorbolt” felirattal. Noha nem ezt a házszámot kaptuk, rossz érzésekkel ugyan, de a bútorbolt előtt állítjuk le a kocsit. Aztán kijön elénk az asztalos és a jó helyre tessék: a bútorbolt nem konkurencia ugyan, de messze nem is ők. Az előszoba üvegfa mögött ülünk le az egy légtérű étkezőkonyha-nappali cseresznyefurnéros asztala mellett.

Negyven alatti vállalkozók, húsz éve a szakmában. A Dél-Balaton vevővel, de vállalkozóval is dúsan ellátott vidékén tíz éve dolgoznak önállóan. Vevőköriük elmondásuk szerint szájhagyomány útján alakult ki, a „sutgó propaganda” nyomán visszatérő közületi megrendelők is vannak. Szín- és formaviláguk markáns, olykor szokatlan fafajpárosítással találkozunk.

cemberi határidő” – írja Hegedűs Ferenc a keresetlevelében.

Tény, hogy a korpuszokat Szopkóék 2004 folyamán elkészítik (a tömör korpuszoldalakat nyersen hagyva), majd megjönnek a frontok, amiknek a tárolását Hegedűsék ugyan fölajánlják, de a félkész, fűtetlen, még vizes házba Szopkóék érhetően nem merik betárolni.

Az idő múlik, a műhelybe újabb munkák kerülnek. 2004 karácsonyán szállítják ki a bútort, a hajrában a műhelyben készült tömör alkatrészeket nyersen.

Hegedűséknek ez sem tetszik, de a fő fájdalmuk nem ez, hanem a bevezetőben említett vágás.

Kuruczek ugyanakkor főlemlítik, hogy a törtéjtős megoldást ők a ma általá-

ban alkalmazott keletajtó/törtéjtópánt rendszernél korrektebb, zártabb belső hézaggal akarták elkészíteni, és erre az ő gyakorlatukban eddig még mindig megfelelt a zongorapánt. Úgy gondolták tehát, hogy ez is egyike azoknak a részletkérdéseknek, amikbe a vevőnek úgymond fölőseges belelátania és bele-szólnia.

A megrendelő azonban, miután elégedetlen a munkával, nyomozásba kezd. Eljut a beszállítóhoz és informálódik: „Én [...] úgy gondolom, hogy amit én fizetek, ahhoz közöm van”, írja. Ezzel nehéz volna vitatkozni. Ráadásul az asztalosok fölédnek egy magasabb labdát, amit azonnal lecsap: „Az általatok mellékelt Csercsics Faipari KFT nyomtatvány – ami alapján megrendeltétek az ajtókat – a 3D-s hagyományos MDF ajtó méretlistája. Nektek a 'Tömörfa frontok széria méretei' mérettáblázatból kellett volna rendelni. [...]”

Amiről viszont Csercsics Antal azt írja: „mindkét ajtót 2002 óta gyártjuk” (értsd: mind fóliás, mind tömör belső sarokszekrény-ajtót), és mellékeli a mérettáblákat. És miután rutinos, régi róka, ha minden kötél szakad, elfogad tömör rendelőt fóliás lapról, ha azon „a tartalom eldönti a vevő szándékát.”

„Persze ehhez pontosan kellett volna tudni”, folytatja Hegedűs Ferenc, „hogy hova, milyen méretű ajtókat kell rendelni. (Támaszkodva a gyártási méreteket tartalmazó tervdokumentációra – aminek megléte a szakértő véleménye szerint erősen megkérdőjelezhető.)”.

Ha már homár... a zongorapánt csapját illik elűtni a két végén

Erre hivatkozással Hegedűsék teljes mélységében megkérdőjelezik a Kurucz-Szopkó páros szakmai kompetenciáját. És noha ők az ajtók cseréjét fölajánlják, a rusztikolt felületkezelés csapdáját nem tudják kikerülni: két éve megfűjt rusztikolt ajtók mellé az isten fényezője sem fűj színazonosat. Így az összes ajtót cserélni kell. Ez viszont már komoly összeg. Hegedűs úr még aznap kiszámítja, hogy a szakértő által kalkulált javítási munkadíj plusz az újragyártandó elemek ára „a vállalási ár 53 %-a”.

A felületkezeléssel amúgyis bajok vannak. Részletes dokumentáció híján vagy másért, de Szopkóék a tömör korpuszelemek műhelyi felületkezelését választják, ám végül ezek nyersen épülnek össze és Hegedűsék erőst kétlik az utólag, kimaszkolással festés létjogosultságát. És noha az élkeményfával fölütött HPL munkalap átadópuhl másképp nehezen is volna elkészíthető, mindez a helyszínen már úgy lehet necces.

És még ezen is lehet újabb csavar. A határidő-csúszások során a lakk feladja a közdelmet, amit Szopkóék jeleznek is. Csakhogy az idővel nem csak a lakk száradt be, hanem a vevő megértőkéje is: „A javító festék kitből az edző komponens ment tönkre. Ezt beszereztük egy telefonnal, [...] szakboltban bárhol beszerezhető. [...] érthetetlen, hogy ez miért okozott ekkora problémát Nektek. [...] A felső végzáró sarokszekrény[...] utólagos maszkolósos festése nem az új bútortól elvárható minőséget adja”, írta Hegedűs Ferenc Szopkóéknak 2005. február végén.

A beépítés nem kész, amit vélhetően Hegedűsék is tudnak, csakhogy a a vágott ajtókon fölhorgadva már szisztematikusan keresik a hibákat. Találnak is, meg egy szakembert is, aki papírra veti az álláspontját, és ezt a szakvéleményt leteszi az asztalosok elé. A szakvéleményező – „designer” – által írt anyag alapvetően Hegedűsék álláspontját tükrözi, ami még nem lenne baj, ám tesz egy sor szakmailag aggályos megállapítást is (talán emiatt a periratokban már nem is szerepel sehol). Arra azonban alkalmas, hogy Hegedűs Ferenc formába öntse a kifogásait, és pontos indoka legyen, amiért eláll a szerződéstől.

Ez pedig azt jelenti, hogy visszakéri a pénzét, elbontatja a bútort és ha a négy-napos határidőt Szopkóék nem tartják, akkor megfejei 300 ezer Ft-tal. Amit ők visszautasítanak, így válik az ügy porré.

(Folytatjuk)

Simor Árpád

Bő fuga, nyers gombok. A túlméretes korpuszon megnőtt hézag zavarja a vevőt

Konyhai csatározások II.

(NÉGY) A Siófoki Városi Bíróság által kirendelt igazságügyi asztalosipari szakértő, Samu Árpád szakértői véleményében kifejti, eltérés a vállalás alapját képező alaprajztól: „A tűzhely melletti alsószekrények, valamint a hosszú munkalap kivitelezése a formarajz szerinti méretezéstől eltérően készültek”. A továbbiakban a hibákat a szakértő gyártási hibákra és helyszíni szerelési hiányosságokra – azaz befejezetlenségre – osztja.

A legelső gyártási hiba, hogy a „4-es és 9-es és 15-ös sarokszekrény-elemek csuklós ajtóit a szériamérettől eltérően 1-1 cm-rel keskenyebbre való vágása miatt szembetűnő az összhatás formabontása”. Azután: a „tűzhely melletti alsószekrények 1-1 cm-rel szélesebbek, ezért a függőleges osztásvonal nem illeszkedik a 8-as felsőszekrény külső éléhez”. Vagy: „Jobb alsó sarokelem /15-ös/ „L” alakú polca nem egy, hanem két darabból összeillesztve készült”. És így tovább sorban, problémás a mosogatós sarokelem amúgy takart csatlakozó oldalának lakkfaroostlemezből való kilakítása; a látszó fehér hátfal a bézs korpuszban; a keményfa élléc, a fagombok és a díszrács nyers volta is. Vagy: a „hűtőkamra elem /1-es/ mélységi mérete nagyobb a szükségesnél és hiányzik a hűtőszekrény feletti vízszintes polc hátfallal együtt”. A végén szikáran koppan a verdikt: a „bútorzat gyártási hibáit [...] újragyártással lehet javítani”. A javítást ekkor a szakértő másfélszázezer forintba taksálja.

Milyen nem egy hűtősjátópánt?

A megrendelő azonban most már körmöszakadtig védi az igazát. Alig pár nap múlva megkeresi a veszprémi Csercsics Bt-t, kérdéseinek lényege, hogy a ronított ajtók helyett tud-e a Csercsics Kft. a meglévővel azonosat fűjni, és ha igen, mibe kerülne mindez. És ha már kezében a faxpapír, hát rákérdez minden iparos legféltettebb titkára, a bútorlap és a munkalap beszerzési ára is. Amikor minderre választ kap, kiderül, hogy a hat ajtó cseréje helyett már a teljes fronté a tét.

A vitában megkérdőjeleződik a sütős és a két 15-ös kihuzatos szekrény egy korpuszá építésének szakszerűsége; a megrendelő megcsappant állékonyaságot kér számon a szerinte kispórolt oldalakon, noha vélhetően csak a tölgyfront közül szélesen kilátszó élekkel van baja. És természetesen erőst békétlen a megnyirbált ajtajú, zongorapántos, 90-esből 85-össé aszott L-sarokkal, miután a hiányzó centik elhúzzák a főzőlapot a szimmetriatengelyből. A szegény embert az ág is: hogy véletlenül se térhessen ki a szem a botló szimmetria elől: a főzőlap rácsa merőlegesen fut középen a falnak, könyörtelenül kijelölve a fugában futó szimmetriatengelytől 3 centire a metszéspontot.

Visszatérő kérdés a hűtős állószekrény mélysége, amit Szopkóék úgy oldottak meg, hogy a korpusz a munkalap elülső élével színel. Ennél a megoldásnál a szokli megtörik, ez viszont koszyűjtőhely, amit amúgy sem sok háziasszony szível, ámde Hegedűsék központi porszívót terveztek ide, és annak az 'aktív személtapát' funkció hatásfokát rombolja egy ilyen szöglet. Igenám, de ez az igény csak 2007. január utolsó napján bukkan föl úgy, hogy írott nyomot is hagy. Most segítene sokat, ha az eredeti katalóguslapon, ami alapján az asztalosok dolgoztak, volna hűtős állószekrény is.

Mint ahogy az sem dönthető el erről, hogy a mintául szolgáló bútor látszó korpuszoldalai frontazonos furnérosak, frontközeli farepró vagy uni bútorlapból voltak-e. Merthogy a szerződés fölmondásakor a megrendelő már erősen hajlik az elsőként megkeresett „designer” talányos megfogalmazását szikár tényként elfogadva a bútor ár-értékarányos voltát elutasí-

Csomópont a viták középpontjában: a csúnya vágás és a megnőtt fuga miatt a vevő bútorszerkezési elveket kér számon

tani (az összes idézet betűhív): „A látható bútor oldallapjai [...] műanyag fóliás bútor lapokból lettek kialakítva.

- Ha tölgy a frontfelület, elvárás a tölgy furnérozott bútorlap (- színre festve!) a látható oldalfelületen.

Tekintve a kis m² felületre, ekkora bekerülési összeg esetén szinte kötelezően beépítendő az árajánlatba. (~12000 Ft/m² méretre szabva, festve!). Honnan tudná a megrendelő, hogy tölgy front esetén ennek így kell kinézni?”. Térjünk napirendre afölött, hogy miért nézi szakember fóliásnak (azaz kasírozottnak) a laminált faforgácslapot és milyen a kis m² szemben a naggyal; de ugyan mihez képest kötelezően építendő be, és mihez képest elvárás?

Szopkóék szerint ez mintegy 8,5 m²-t jelent, és az bizony jóval több, mint százezer forint többletköltség. Erős árversenyben ez húzós tétel, és állítják, hogy folyamatosan konzultáltak Hegedűsékkel a kérdérről, így lett minden korpuszelem uni vanília.

A hűtőtartó szekrénynek nemcsak a mélysége, de a kialakítása is vitatott lett. Újabb részletkérdés, amit jó lett volna 'lepapírozni': „Megrendelő felől nem volt igény polcra, amit nem látunk mi sem célszerűnek, mivel használata csak a hűtőajtó nyitásával történhet”, írják Szopkóék, de már csak az első előleg átvétele után majd' 15 hónappal.

(ÖT) A 2005. decemberi szakértői véleménynek van még egy izgalmas kitétele: a „felperes által készített elhelyezési formarajz méretezése tekinthető megvalósulási tervrajznak, amit alperesek rendelkezésére bocsátott. Ez a rajz azonban csak részlegesen tekinthető normatív dokumentumnak,

Még az ág is... a szokatlan rácselhelyezés kiemeli az elhelyezési pontatlanságot

mert nem teljes értékű információt tartalmaz A felperes által megadott formarajz méretezését a legyártás előtt [...]szükséges leellenőrizni, és erről szakmai elvárás szerint gyártás előtt olyan egyeztetett dokumentációt /feljegyzést/ készíteni, amely szerint a termék minőségi követelményei gyártáskor teljesíthetők. A kiemelések a szakértőtől valók, én talán mást emelnék ki: „csak részlegesen tekinthető normatív dokumentumnak”, „nem teljes értékű információt”, de főleg: „egyeztetett”.

Aztán a beépített készülékek. Az asztalosok váltig állítják, hogy úgy kellett méretezniük a bútort, hogy még a gépek gyártója sem volt biztos: „Egy évvel ezelőtt a szabvány ajtómérethez lett kialakítva a hűtőtartó szekrény, mivel a megrendelő nem tudott hűtőméretet még megadni, hiszen ez csak most került megvásárlásra”, írják 2005. február 15-én. A megrendelő viszont köti az ebet a karóhoz, hogy mindent tudniuk kellett: „A beépítendő berendezések méreteti szabvány méretek, mert beépíthető berendezések. Az alperesekkel többszörösen egyeztetve lettek vásárolva. Méreteik – a szabványos kialakításra tekintve – az alperesek számára eleve adottak voltak”. És bár kérdés lehet, hogy miért kell kétszer is leírni a szabványméretek meglétét, ha az egyeztetés tényleg ilyen precízen megtörtént, attól még „a” szabvány vajmi kevés méretet rögzít, és számos gyártó még azokat sem mindig tartja be.

(HAT) „Ezt eddig, mondom, senki nem kifogásolta, viszont mindenki örül annak, hogy minél jobban leszorítjuk az anyagmennyiséget”, mondják Szopkóék, amikor a mosogató alatti, nem látszó oldali farostlemez betoldása kerül szóba.

Beszámolójukban vissza-visszatér az egyes – mára vitatott – megoldások indoklásakor, hogy ezzel rendre elhárították az egyes változtatások árfelhajtó hatását. Szerintük nemegyszer följáánlották az igényesebb 'kész' megoldásokat, amiket Hegedűs Kata azzal intézett el, hogy 'nem létezik, hogy az annyival drágább lenne'. Papírok híján ma már

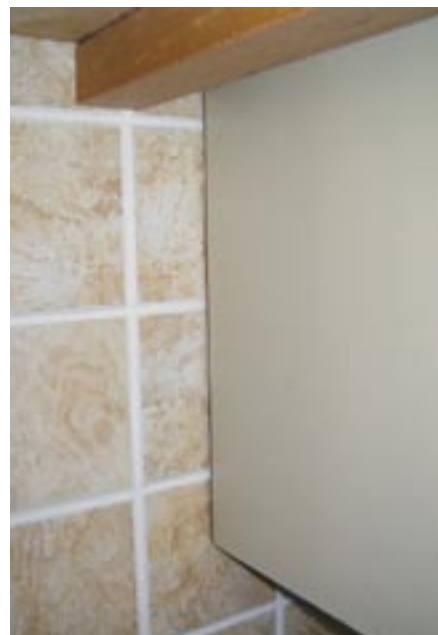
lehetetlen megmondani, hogy melyik állítás jár közelebb az igazsághoz. Áruklodó ellenben, hogy amikor Hegedűs Ferenc rákérdez a frontok árára a gyártónál, akkor maliciózan böki oda: az „ajtókat alperesek Csercsics Kft listaárán szálították, felperes semmilyen kedvezményt nem érvényesíthetett”.

A kiinduló katalógusoldalon élfázott, íves zárású munkalap szerepel a főzőlap előtt is ívvel, és faragott betétek, pártázatos magas koronalec, faragott (hatású) fényléc, íves ajtók és íves szokli. Az ár kérdése kezdettől szinte minden kényes ponton föl-bukkan. „Hosszú távon az árat elfelejtetd, a minőség marad”, szól a világ talán legdrágább célgépgyártójának jelmondata, és ez visszafelé is igaz: Hegedűsné abszolút semmiféle árlakura nem emlékszik.

(HÉT) Hanem: „magas igényességű minőségű” – áll az iratokban. Vajon ugyanezt értjük-e ezalatt? „Mi sem kérdeztünk rá, ez tény, de ilyen gondok nem szoktak lenni”, mondják az asztalosok, és nem értik, hogy az évek óta bevált megoldások, amiket meglehet, még épp a megrendelő nagybátyja is kedvelt, miért verik ki a biztosítékot két sarokkal odébb.

Csak hát az a fránya magas igényyszint.

Ami annyit tesz mindössze, hogy a megrendelő igenis raplis egy sor olyan műszaki megoldásra, amit sem ő, sem az asztalos legtöbbször nem tart említésre méltónak, csakhogy mindegyik ragaszkodik a maga elképzeléséhez. És amint egy ponton durván sérül valamelyik elvárás, annak mentén fölfeslik az egész.

A stumpf ráútó hátfal az egyik fő látványpontra még egyenesen vágva is hiba volna

Végül a vállalkozókat a teljes vállalási összeg visszafizetésére kötelezték és a bútor elbontására. A Siófoki Városi Bíróság 5.P.20.409/2005/30. számú ítéletének indoklásában fontos megállapítás, hogy a 770 ezer Ft-os vállalási árhoz viszonyítva „a kijavítás csaknem 400.000,- Ft-os költsége aránytalan többletköltséget eredményez”. A több, mint három éve feszülő történet végére a minapi másodfokú ítélet tett pontot az elsőfokú ítélet lényegében helybenhagyásával.

Simor Árpád

A tanulságok – asztalos.

SÁ: Most már mindig szerződnek.

SZ: Igen. Mit építünk be, hogyan, hogy ebből ne legyen később gond. Ezzel úsztuk meg azt is, hogy Zamárdiba készítettünk egy konyhaszekrényt és bordó munkalapot kértek rá, és mikor összeépítettük a szekrényt előtűk, megnézték és azt mondták: ez baromi ronda, ezt ki kell cserélni. Mutattuk a papírt, itt van, bordó munkalappal volt rendelve, ők választották ki a színt, ők írták alá, a katalógusszámot, mindent. Azt mondták: hát akkor... fizetjük, de cseréljétek kékre. Különben buktunk volna ott is hetvenezer forintot.

KJ: Másik történet: megrendelő elment az OBI-ba, kiválasztotta a munkalapot, felírta a kódszámát. Elmentünk, megvettük, beépítettük. Hazajött, azt mondta: ez nem az a lap, ezt ki fogják cserélni. Mondtuk neki, ez biztos, hogy az a lap. Elment, megnézte, tényleg az a lap volt. Az volt a tévedés, hogy az OBI-ban neonfényvel világítják a bútorlapokat, otthon meg természetes világítással és teljesen más színt mutatott. S akkor jött orrlógatva, mondta, hogy ki fogják cserélni a munkalapokat, csak én fogom fizetni.

KJ: Tehát ezeket most már le kell írni, mindent, és akkor nincs visszakerdezés, nincs gond, hogy ezt hogyan kérték, milyen vasalással...